

Parlamentul
Republicii Moldova

Ampl. nr. 76
23 februarie 2024

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea articolului 39
din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală
(nr. 30 din 06.02.2024)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege menționat, conform prevederilor art. 54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr. 797/1996 și ale Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și comunică următoarele.

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către dna Ersilia Qatrawi, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, conform prevederilor art. 73 din Constituție și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

Inițiativa dată are drept scop modificarea art. 39 din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală ca „*să asigure funcției de secretar unele competențe specifice activității notariale realizate de notar și exercitate anterior, la îndeplinirea atribuțiilor sale de bază, de către secretarul consiliului local*”. Astfel, se propune completarea normei menționate supra cu prevederi prin care să reglementeze expres pentru funcția de secretar al consiliului local atribuția privind eliberarea extraselor din registrul actelor notariale deținute, rectificarea sau completarea omisiunilor în actul notarial întocmit până la data de 01 martie 2019, precum și eliberarea duplicatelor actelor juridice emise de către acesta până la data de 01 martie 2019.

2. Domeniul dat ține de competența Parlamentului și este în concordanță cu prevederile art. 66 din Constituție.

3. Ținem să menționăm că la 9 iulie 2018 a fost adoptată Legea nr. 246 privind procedura notarială, care avea drept scop „*simplificarea procedurilor de încheiere și înregistrare a unor categorii de acte juridice, care au ca obiect vânzarea-cumpărarea bunurilor imobile sau grevarea acestora cu drepturi reale limitate (ipoteca), și micșorarea timpului necesar perfectării și înregistrării acestor tipuri de contracte, precum și diminuarea cheltuielilor conexe acestor acțiuni prin acordarea registratorilor cadastrali a unor împuterniciri deținute în prezent doar de notari*”.

Odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 246/2018 - 1 martie 2019, din competența secretarilor consiliilor locale au fost excluse un șir de competențe specifice activității notariale și transmise/atribuite în competența exclusivă a notarilor, iar toate actele notariale autentificate anterior de către secretarii consiliilor locale au fost expediate spre păstrare (în original) notarilor din raioane, rămânând doar copiile actelor în arhiva APL.

Potrivit art. 26 alin. (1) din Legea nr. 246/2018 „notarul eliberează duplicatul actului notarial, originalul căruia se păstrează în arhiva sa”. În această situație, se pune în discuție modalitatea în care secretarul poate emite un extras sau duplicat în lipsa documentelor originale?! Însă, proiectul de lege nu stipulează returnarea dosarelor în forma lor originală autorităților publice locale.

4. Remarcăm că reducerea birocrăției, prin eliminarea treptată a evidențelor manuale, respectiv simplificarea fluxului de activități pe linie de reducerea numărului de documente prezentate de cetățean pe suport de hârtie a fost posibilă datorită accesului

notarilor la bazele de date ale unor instituții publice, cum ar fi, serviciul informațional al Serviciului Fiscal de Stat, accesul la registrele de stat ținute în formă electronică, accesul la bazele de date ASP, etc. Ținem să menționăm că informația din registre se solicită doar atunci când aceasta este strict necesară îndeplinirii actului notarial sau a acțiunii notariale, iar condițiile tehnice de accesare a informațiilor menționate sunt reglementate prin acorduri încheiate între Camera Notarială și deținătorul de registre.

Prin urmare, se ridică întrebarea dacă proiectul de lege supus avizării implică accesul secretarilor APL la aceste baze de date?

În concluzie, principiul stabilității legislației (art. 3 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 100/2017) este unul din componentele de bază ale existenței statului de drept, o garanție esențială pentru persoanele din societate, motiv pentru care, inițierea unor noi reglementări ale relațiilor sociale sau modificarea celor existente trebuie să se realizeze printr-un proces adecvat, planificat și coordonat. Dat fiind că proiectul de lege, în forma sa actuală, generează incertitudini și ambiguități, suntem de părere că acest lucru va conduce la alte ajustări și clarificări în ceea ce privește competențele secretarilor statuate la art. 39 alin. (1) lit. j) din Legea nr. 436/2006.

Comisia de la Veneția a evocat în Raportul privind statul de drept din 25-26 martie 2011 că principiul certitudinii legale este esențial pentru garantarea încrederii în statul de drept. Pentru dobândirea acestei încrederi, statul are obligația să respecte și să aplice într-o manieră previzibilă normele care au fost adoptate. Astfel, stabilitatea cadrului normativ constituie o expresie a principiului securității juridice. Modificarea frecventă a actelor normative poate să creeze dificultăți suplimentare subiecților cărora se adresează, implicit autorităților împuternicite cu aplicarea lor, sub aspectul adaptării la procedurile noi instituite.

În contextul obiecțiilor expuse, obiectăm necesitatea stabilirii și implementării unei practici sau a unui cadru legal uniform cu privire la eliberarea duplicatelor, copiilor sau extraselor din arhiva actelor notariale și recomandăm autorului reevaluarea oportunității promovării proiectului de lege *nr. 30 din 06.02.2024*, în redacția propusă.

Ion CREANGĂ
Șef Direcție generală

ex. E. Geru
tel: 022 820 580